

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 44/2026 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen postipalveluiden saavutettavuudesta ja Posti Oy:n yhteiskunnallisesta tehtävästä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Anne Kalmari /kesk ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 44/2026 vp:

Miten hallitus varmistaa, että Posti Oy:n palveluverkoston muutokset eivät heikennä postipalvelujen alueellista saavutettavuutta ja kansalaisten yhdenvertaisuutta,

millä tavoin hallitus omistajaohjauksessa huomioi Posti Oy:n yhteiskunnallisen tehtävän suhteessa taloudellisiin tulostavoitteisiin ja johdon palkitsemisjärjestelmiin ja

onko hallitus valmis arvioimaan Posti Oy:n yleispalveluvelvoitteen ja palveluverkoston kehittämisen periaatteita siten, että palvelujen saavutettavuus erityisesti autottomien, ikäihmisten ja haja-asutusalueiden asukkaiden näkökulmasta turvataan nykyistä paremmin?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Valtioneuvoston omistajapoliittinen periaatepäättös ohjaa valtion toimintaa osakkeenomistajana ja koskee kaikkia niitä osakeyhtiöitä, joissa valtio on osakkeenomistaja. Valtion omistajapolitiikan lähtökohtana on valtion yhtiöomistusten hallinnointi vastuullisesti, ammattimaisesti, omistustressin kannalta tarkoituksenmukaisesti ja omistaja-arvoa pitkäjänteisesti kasvattavasti.

Omistajaohjaus perustuu lakiin valtion omistajaohjauksesta ja yhtiöomistuksista, osakeyhtiöläkiin sekä hyvään hallintotapaan. Ne määrittelevät omistajan, yhtiön hallituksen ja toimivan johdon velvollisuudet ja oikeudet. Valtion yhtiöomistuksia kehitetään ja arvioidaan kansantalouden kokonaisedun sekä yhtiöiden toiminnan ja arvonkehityksen näkökulmasta. Valtio tavoittelee yhtiöomaisuutensa hoidossa pitkäjänteistä omistaja-arvon kasvua, ennakoitavia omaisuustuloja sekä strategisten intressien ja erityistehtävien tehokasta toimeenpanoa.

Valtioneuvoston kanslia on määritellyt jokaiselle yhtiöomistukselleen yhtiökohtaisen omistajastrategian ja edellyttää samaa muilta omistajaohjausta tekeviltä ministeriöiltä näiden omien omistuksien osalta. Kunkin yhtiön omistajastrategiassa käyvät ilmi omistajan tavoitteet, omistajaohjauksen painopisteet ja toimenpiteet. Valtion yhtiökohtaisia omistajastrategisia linjauksia arvioidaan läpi koko hallituskauden ja tarvittaessa niitä suunnataan uudelleen.

Valtio noudattaa omistajaohjauksessaan osakeyhtiölain mukaista tehtävien ja vastuiden jakoa yhtiön toimielinten ja omistajan välillä. Omistajalla, yhtiön hallituksella ja toimivalla johdolla on kullakin omat osakeyhtiölakiin perustuvat tehtävänsä, vastuunsa ja oikeutensa. Operatiiviset ja liikkeenjohdolliset päätökset, kuten yksityiskohtaiset jakeluverkkoon liittyvät asiat, kuuluvat yhtiön johdolle ja hallitukselle.

Omistajapoliittisessa periaatepäätöksessä Posti Group Oyj:lle on määritelty strateginen intressi, joka on postipalveluiden tuottaminen kaikkialla Suomessa. Taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen lisäksi omistaja-arvon kasvua mitataan strategisten intressien tehokkaalla ja tavoitteiden mukaisella toteutumisella.

Posti Group Oyj:n omistajapohja laajeni, kun yhtiö listautui Nasdaq Helsingin pörssilistalla lokakuussa 2025. Valtio omistaa yhtiön osakkeista noin 66,7 %.

Postin muutosten ja tehostustarpeiden taustalla on vähenevä paperipostin määrä: 2000-luvulla paperipostin määrä on vähentynyt jo noin 75 %; vuonna 2024 osoitteellisten kirjeiden määrä väheni 14 %; ja vuonna 2025 lasku jatkui voimakkaana. Osoitteellisten kirjeiden määrä väheni 18,0 % vuonna 2025. Paperipostin määrää vähentää viestinnän digitalisoituminen. Erilaisia digitalisointihankkeita on erityisesti valtiolla ja muulla julkisella sektorilla mutta myös yrityksillä.

Posti tekee jatkuvasti työtä kustannustehokkuuden parantamiseksi uudistamalla ja tehostamalla palvelutuotantoa ja jakelua. Vastaavasti kannattamattomia palveluita on lakkautettu. Toiminnan tehostamisesta huolimatta laskeva jaettavan postin määrä on korottanut ja jatkossakin korottaa yksikkökohtaisia paperipostin jakelukustannuksia. Erityisen voimakkaasti jaettavan paperipostin määrän laskuun vaikuttaa vähentynyt ja edelleen vähenevä viranomaiskirjeiden määrä, ja julkishallinnon Digi ensin -hankkeen myötä paineet hinnankorotuksille tulevat vielä kasvamaan tulevinä vuosina.

Postin toimintaa ei rahoiteta verovarjoilla vaan asiakastuotoilla. Kilpailutetun jakelutuen osalta Traficom on määritellyt enimmäishinnan, jonka jakeluyritys voi periä sanomalehtien kustantajilta. Ilmoitetuilla hinnankorotuksilla ei ole Postin mukaan vaikutusta jakelutuella toteutettaviin palveluihin.

Suomessa yleispalveluvuoroituksen asettamisesta vastaa Traficom, joka kuuluu Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalaan. Traficom on toistaiseksi nimennyt Posti Jakelu Oy:n yleispalveluyritykseksi Suomessa yleisesti käytettävissä olevilla käteismaksutavoilla maksettavissa kirje- ja pakettipalveluissa ja kansainvälisissä lähtevissä pakettipalveluissa. Kotimaan ja kansainvälisten saapuvien pakettipalvelujen tarjoaminen on jätetty asettamatta Postille tai muulle postiyritykselle. Yleispalvelujen toimipisteiden tulee sijaita alueen muiden tavanomaisesti käytettävien palveluiden yhteydessä tai yleisesti käytettyjen reittien varrella ja kohtuullisen matkan päässä yleispalvelun käyttäjien vakituisista asunnoista.

Postilakiin sisältyy säännös Traficomin nimeämisestä postialan kansalliseksi valvontaviranomaiseksi. Traficomin tehtävänä on postialan osalta varmistaa postipalvelujen perustason säilyminen koko Suomessa sekä valvoa postimarkkinoita ja kilpailun kehittymistä näillä markkinoilla. Lisäksi Traficomilla on toimivalta tehdä postipalveluja koskevia päätöksiä.

Helsingissä 16.3.2026

Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Joakim Strand

VN/6384/2026-VNK-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: